

**WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI**

Szczecin, dnia 06 sierpnia 2019 r.

K-2.431.2.17.2019.5.LS-D

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Przedmiot kontroli	Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej przez Miasto Koszalin w 2019 r.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres podmiotu kontrolowanego	Prezydent Miasta Koszalina, zwany dalej <i>Prezydentem</i> , ul. Rynek Staromiejski 6-7, 75-007 Koszalin
Osoba pełniąca funkcję Prezydenta Miasta w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Piotr Jedliński
Okres objęty kontrolą	30 października 2018 r. – 12 lipca 2019 r.
Kontrolujący	Pracownicy Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie: 1. Pan Tomasz Pawnuke – starszy inspektor wojewódzki, <i>kierownik zespołu kontrolnego</i> , 2. Pani Lilianna Sawicka-Depta – starszy inspektor.
Nr upoważnienia	Nr 78/19 z dnia 1 lipca 2019 r.
Rodzaj kontroli	kontrola doraźna, tryb uproszczony
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, rzetelność
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	- art. 6 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), - art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2019 r., poz. 294 z późn. zm.).
Termin kontroli	11 – 12 lipca 2019 r.
USTALENIA KONTROLI	
Akty prawne dotyczące kontrolowanego zakresu	- ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2019 r., poz. 294 z późn. zm.), zwana dalej <i>ustawą</i> , - ustawa z dnia 15 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1467), zwana dalej <i>ustawą zmieniającą</i> , - ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r., poz. 688), - ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2017 r.,

	poz. 2077), - ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 r., poz. 1824), - rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. poz. 2492), zwane dalej <i>rozporządzeniem</i> .
--	--

Na podstawie analizy treści Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Koszalinie ustalono, iż we wskazanym dokumencie nie zamieszczono zapisów dotyczących realizacji zadań związanych ze świadczeniem nieodpłatnej pomocy prawnej (npp) i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (npo). Zgodnie z wyjaśnieniem złożonym w dniu 22 lipca 2019 r. przez Prezydenta: „*Za realizację zadań związanych z npp i npo w Urzędzie Miejskim w Koszalinie odpowiadają trzy komórki:*

- *Wydział Organizacyjno-Administracyjny w zakresie organizacji świadczenia usług, podpisywania umów z wykonawcami, wyposażenia lokali w niezbędny sprzęt, dostarczania materiałów biurowych, udzielania informacji dot. npp, telefonicznego umawiania na porady oraz bieżącej kontroli nad wykonywaniem i rozliczaniem usług npp;*
- *Zespół Radców Prawnych utrzymuje kontakty i prowadzi uzgodnienia z Okręgową Radą Adwokacką w Koszalinie oraz Okręgową Izbą Radców Prawnych w Koszalinie;*
- *Wydział Kultury i Spraw Społecznych odpowiada za organizację i przebieg konkursu, wylaniającego organizację pozarządową udzielającą npp i świadczącą npo.*

Osobą odpowiedzialną za obsługę organizacyjną jest podinspektor Kinga Kacperska, pracownik Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego. Nie przewiduje się ujęcia tych zadań w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Koszalinie. (dowód: akta kontroli str. 30)

W myśl art. 8 ust. 2 ustawy Gminie Miastu Koszalin – miastu na prawach powiatu, przyznano prowadzenie czterech punktów udzielania pomocy w ww. zakresie. Z uwagi na fakt, iż otwarty konkurs na wyłonienie organizacji pozarządowej został unieważniony, prowadzenie wszystkich czterech punktów Prezydent powierzył adwokatom i radcom prawnym zrzeszonym w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Koszalinie (OIRP) i Okręgowej Radzie Adwokatów w Koszalinie (ORA) czym wypełniono dyspozycję art. 11 ust. 12 pkt 1 oraz art. 10 ust. 2 ustawy. (dowód: akta kontroli str. 61-63)

Na podstawie przekazanej przez Prezydenta *Zbiorczej informacji o wykonaniu zadania za I kwartał 2019 r.* ustalono, że we wskazanym okresie nieodpłatnych porad prawnych udzielono 322 osobom. (dowód: akta kontroli str. 113-128)

Samoocena dokonana przez Prezydenta w dniu 19 czerwca 2019 r. dot. realizacji ww. zadania stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania. (dowód: akta kontroli str. 15-21)

I. ORGANIZACJA SYSTEMU

1. Obsada punktów i współpraca z wykonawcami

Podstawa prawna realizacji zadania	– art. 3b, art. 5, art. 8, art. 10, art. 11 ustawy, – art. 17 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, – art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych,
------------------------------------	---

Ogłoszenie i przeprowadzenie otwartego konkursu ofert w celu wyłonienia organizacji pozarządowej do prowadzenia punktu npp oraz npo.

W celu realizacji obowiązku wynikającego z treści art. 11 ust. 2 ustawy w dniu 30 października 2018 r. Prezydent ogłosił otwarty konkurs na realizację zadania publicznego pn. „*Prowadzenie punktu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Miasta Koszalina w 2019 r.*” lub „*Prowadzenie punktu świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie Miasta Koszalina w 2019 r.*” (dowód: akta kontroli str. 38-48)

Ustalono, iż w Urzędzie Miejskim w Koszalinie przeprowadzanie otwartych konkursów przypisane jest Wydziałowi Kultury i Spraw Społecznych. Na powyższą okoliczność przyjęto wyjaśnienie: „Wydział Kultury i Spraw Społecznych na podstawie zarządzenia z dnia 30 lipca 2015 r. nr 125/469/15 Prezydenta Miasta Koszalina w sprawie regulaminu organizacyjnego. Załącznik nr 2 określa wykaz zadań poszczególnych wydziałów Urzędu Miejskiego w Koszalinie. W § 12 ust. 14 określono, że do zadań wydziału należy: „Przeprowadzanie konkursów na realizację zadań pożytku publicznego z otrzymanych na ten cel dotacji z budżetu Miasta”.

(dowód: akta kontroli str. 25)

Ogłoszenia o otwartym konkursie na realizowanie przedmiotowego zadania nie wprowadzono zarządzeniem Prezydenta Miasta, gdyż, jak wyjaśniono pismem z dnia 11 lipca 2018 r.: „W art. 11 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nie wprowadzono obowiązku wprowadzenia ogłoszenia o otwartym konkursie ofert w drodze zarządzenia organu wykonawczego jst. Także z przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym nie wynika konieczność podejmowania wszystkich decyzji w drodze zarządzenia. Ogłoszenie otwartego konkursu ofert nie stanowi aktu prawa miejscowego, dla którego zaistniałby obowiązek jego wprowadzenia właściwym zarządzeniem a zwłaszcza uchwałą organu stanowiąco-kontrolnego jst.”

(dowód: akta kontroli str. 25)

Ogłoszenie o konkursie podano do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na okres 21 dni na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Koszalinie, stronie internetowej Urzędu Miejskiego oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, czym wypełniono dyspozycję art. 13 ust.1, ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

(dowód: akta kontroli str. 38-48)

W odpowiedzi na ww. ogłoszenie o konkursie wpłynęło 8 ofert. Po dokonaniu oceny formalnej i merytorycznej przedłożonych ofert, komisja konkursowa (powołana Zarządzeniem Wewnętrznym Prezydenta Miasta Koszalina nr 177/18 z dnia 16 listopada 2018 r.) na posiedzeniu w dniu 26 listopada 2018 r. uznała, że żadna z przedstawionych ofert nie spełnia warunków ogłoszenia. Wobec powyższego w sporządzonym protokole, zaproponowano unieważnić otwarty konkurs na przedmiotowe zadanie. W trakcie kontroli zwrócono się z zapytaniem na jakiej podstawie stwierdzono nie spełnienie warunków ogłoszenia konkursowego przez oferentów. W piśmie z dnia 11 lipca 2019 r. złożone zostało następujące wyjaśnienie: „Oceny otwartego konkursu ofert dokonała komisja konkursowa opierając się na kryteriach oceny wskazanych w ogłoszeniu wynikających z art. 15 cytowanej ustawy, z uwzględnieniem, że otwarty konkurs dotyczył powierzenia realizacji zadania, a nie wsparcia jego realizacji. Oceny dokonano zatem na podstawie następujących kryteriów:

- 1) możliwości realizacji zadania publicznego przez podmioty uprawnione składające ofertę,
- 2) kalkulacji kosztów realizacji zadania publicznego, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania,
- 3) jakości wykonania zadania i kwalifikacji osób przy udziale których podmioty uprawnione będą realizować zadanie publiczne,
- 4) analizy i oceny realizacji zleconego zadania publicznego w przypadku organizacji pozarządowej lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy które w latach poprzednich realizowały zlecone zadanie publiczne, biorąc pod uwagę rzetelność i terminowość oraz sposób rozliczenia otrzymanych na ten cel środków.

Komisja konkursowa wyraziła swoją opinię w protokole z dnia 26 listopada 2018 r. stwierdzając, że: „Po zapoznaniu się z ofertami pod względem formalnym członkowie Komisji stwierdzili, że wszystkie zostały złożone na drukach wymaganych w ogłoszeniu. Podczas analizy zawartych treści pod względem merytorycznym Komisja konkursowa uznała, że żadna z przedstawionych ofert nie spełnia warunków ogłoszenia Prezydenta Miasta”. Cytowana powyżej ustawa nie określa z jakich elementów ma składać się protokół oceny, skład komisji, podmioty składające oferty i nazwy zadań oraz sposób rozstrzygnięcia

i ewentualne uwagi. Komisja konkursowa działa jednoznacznie, nie było zdania odrębnego zatem po analizie każdej oferty na skutek nie spełnienia przez oferentów warunków ogłoszenia konkursowego uznała za konieczność złożenia propozycji unieważnienia otwartego konkursu ofert w zakresie przedmiotowego zadania. Żadna z organizacji ani innych osób nie wniosła na zasadach art. 15 ust. 2i wniosku o uzasadnienie wyboru lub odrzucenia oferty. (dowód: akta kontroli str. 26, 49-53)

Ogłoszenie o unieważnieniu konkursu podano do publicznej wiadomości w dniu 30 listopada 2018 r. poprzez wywieszenie na okres 21 dni na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Koszalinie, stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Koszalinie oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

(dowód: akta kontroli str. 54)

W związku z niewyłonieniem organizacji pozarządowej, zastosowano procedurę określoną w art. 10 ust. 2 w związku z art. 11 ust. 12 pkt 1 ustawy. Jak stanowi przepis art. 11 ust. 12 pkt 1, w przypadku gdy do dnia 30 listopada nie zostanie wyłoniona organizacja pozarządowa do prowadzenia punktu, wówczas – zgodnie z brzmieniem art. 10 ust. 2 – dziekan okręgowej rady adwokackiej lub dziekan okręgowej izby radców prawnych wskazuje odpowiednio adwokatów lub radców prawnych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej. Pismem z dnia 4 grudnia 2018 r. Prezydent powiadomił Wojewodę Zachodniopomorskiego o unieważnieniu konkursu oraz zastosowanej w powyższych okolicznościach procedurze, czym wypełnił dyspozycję art. 10 ust. 3 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 59-60)

Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzone przez radców prawnych i adwokatów.

W dniu 30 listopada 2018 r. Gmina Miasto Koszalin (reprezentowana przez Prezydenta Miasta Koszalina) zawarła trójstronne porozumienie z OIRP oraz ORA „w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Miasta Koszalina,” czym wypełniono dyspozycję art. 10 ustawy. W § 2 powyższego porozumienia ujęto zapis: „Miasto oświadcza, że w związku z unieważnieniem konkursu na wyłonienie organizacji pozarządowych, o jakich mowa w art. 11, powierza 2 dodatkowe punkty do prowadzenia przez OIRP w Koszalinie oraz ORA w Koszalinie.”

(dowód: akta kontroli str. 61-72)

Następnie zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 ustawy podpisano w dniu 31 grudnia 2018 r. umowy z dziesięcioma radcami prawnymi i adwokatami na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Gminy Miasta Koszalin w 2019 r. Umowy zostały zawarte na okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.

(dowód: akta kontroli str. 73-102)

W poddanych analizie umowach z adwokatami / radcami prawnymi stwierdzono **brak zapisów dotyczących informacji o możliwości wydłużenia czasu trwania dyżuru do co najmniej 5 godzin dziennie, w przypadku, o którym mowa w art. 8 ust. 6, w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 2.** Odnosząc się do powyższego Prezydent pismem z dnia 22 lipca 2019 r. złożył wyjaśnienie, że: „(...) W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego, przepisy ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, a także aktów wykonawczych do tej ustawy. W związku z powyższym, w zakresie nieuregulowanym w zawartej umowie, obowiązują przepisy ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.”

(dowód: akta kontroli str. 32)

W trakcie kontroli pouczone, iż ustawa wskazuje jednoznacznie jakie elementy winny zawierać umowy z adwokatami / radcami prawnymi, uwzględniając w szczególności art. 6 ust. 2 pkt 1a ustawy.

Przedmiotowe punkty prowadzone są w trzech lokalizacjach na terenie Miasta Koszalina:

- punkt nr 1 przy ul. Podgórznej 16 w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie,
- punkt nr 2 przy ul. Łużyckiej 30 w budynku Zarządu Budynków Mieszkalnych,
- punkty nr 3 i 4 zlokalizowane są przy ul. Morskiej 43 w budynku Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Zgodnie ze złożonym przez Prezydenta pismem z dnia 22 lipca 2019 r. oświadczeniem, „*usługi npp świadczone są w lokalach, w których Gmina Miasto Koszalin posiada tytuł własności lub współwłasności.*” (dowód: akta kontroli str. 32)

W zakresie monitorowania świadczenia usług przez osoby uprawnione uzyskano następujące wyjaśnienia: „*Urząd Miejski w Koszalinie korzysta z systemu ewidencji nieodpłatnej pomocy prawnej.(...) Administrator systemu, którym jest pracownik urzędu (...) sprawuje nadzór nad wszystkimi kontami, a także nad aktywnością użytkowników w systemie. Umożliwia to ocenę, czy dany Wykonawca rzeczywiście sprawuje dyżur wg planowanego harmonogramu.*” (dowód: akta kontroli str. 31)

Pouczono, iż ustawa jednoznacznie określa, jakie elementy winny zawierać umowy z adwokatami oraz radcami prawnymi, uwzględniając w szczególności art. 6 ust. 2 pkt 1a ustawy.

2. Upowszechnianie usług wśród mieszkańców powiatu

Podstawa prawna realizacji zadania | - art. 8a, 9 ustawy

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 4 ustawy „*Starosta odpowiada za upowszechnianie wiedzy o działalności systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego wśród mieszkańców powiatu*”.

W celu realizacji wskazanej dyspozycji na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Koszalinie i w Biuletynie Informacji Publicznej zamieszczono informacje o:

- zakresie świadczonej pomocy prawnej,
- uprawnieniach do otrzymania nieodpłatnej pomocy prawnej,
- dziedzinach z zakresu których można uzyskać pomoc prawną i o osobach, które są uprawnione do udzielania porad,
- możliwości pomocy dla osób ze znaczną niepełnosprawnością,
- numerze telefonu, pod którym można umówić się na wizytę oraz adresie strony internetowej do elektronicznej rezerwacji wizyt.

Jednocześnie udostępniono informacje zawierające:

- adresy lokali, w których udzielane jest nieodpłatne poradnictwo prawne na terenie Miasta Koszalin,
- terminy (dni i godziny) udzielania porad,
- wskazanie czy porad udziela radca prawny czy adwokat.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że **nie sporządzono i nie udostępniono do publicznej wiadomości** (na stronach internetowych Urzędu Miejskiego w Koszalinie, w Biuletynie Informacji Publicznej i tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu) **listy o której mówi art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy**, czym nie dopełniono dyspozycji art. 8a ust. 4 ustawy. Zwrócono uwagę, iż w myśl powyższych zapisów ustawy, Prezydent sporządza i aktualizuje listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa dostępnego dla mieszkańców gminy, która obejmuje w szczególności poradnictwo w zakresie npp i npo, jak również poradnictwo: rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, z zakresu pomocy społecznej, w sprawie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień, w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach interwencji kryzysowej, dla bezrobotnych, dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, a także z zakresu praw konsumentów, praw dziecka, praw pacjenta, ubezpieczeń społecznych, prawa pracy, prawa podatkowego, dla osób w sporze z podmiotami rynku finansowego i inne.

W piśmie z dnia 22 lipca 2019 r. Prezydent wyjaśnił, iż „*(...)sporządzi i opublikuje w BIP, na stronie internetowej, portalach społecznościowych oraz tablicach Urzędu Miejskiego w Koszalinie listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa. Ponadto ww. lista zostanie przekazana kancelariom świadczącym usługi npp, Radom Osiedli, a także Radzie Seniorów*”.

(dowód: akta kontroli str. 32)

Odnosząc się do treści art. 8a ust. 4 pkt 2 ustawy, Prezydent oświadczył że: „udostępnienie list jednostek nieodpłatnego poradnictwa w lokalnych środkach masowego przekazu poprzez zamieszczenie płatnego ogłoszenia, planowane jest na IV kwartał 2019 r.”.

(dowód: akta kontroli str. 32)

W trakcie kontroli zwrócono uwagę, iż nie zostały udostępnione do publicznej wiadomości informacje o jednostkach nieodpłatnego poradnictwa, o jakich mowa w art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy.

3. Organizowanie wizyt dla mieszkańców o różnych potrzebach

Podstawa prawna realizacji zadania

- art. 8, art. 8a ustawy
- art. 9 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się

Mając na względzie obowiązek zapewnienia dostępu do usług wszystkim mieszkańcom, w zawartych umowach z radcami prawnymi / adwokatami zamieszczono zapisy gwarantujące świadczenie pomocy prawnej poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość po wcześniejszym zgłoszeniu takiej osoby i umówieniu wizyty, czym wypełniono dyspozycję art. 8 ust. 8 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 74)

Zgodnie z informacjami zawartymi w pkt 15 przekazanego Sprawozdania, w I kwartale 2019 r. w kilku przypadkach udzielono porad z zakresu npp w miejscu zamieszkania osoby uprawnionej oraz za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. W piśmie z dnia 22 lipca 2019 r. Prezydent wyjaśnił, iż „Potrzeba uzyskania npp poza punktem porad zgłaszana jest telefonicznie. Podczas rozmowy ustalany jest czas i miejsce udzielenia porady. Radca prawny / adwokat prosi o wcześniejsze przygotowanie dokumentacji dotyczącej (...) problemu, w celu płynnego przeprowadzenia wizyty. Porady odbywają się w mieszkaniach osób uprawnionych w ustalonym dniu i o ustalonej godzinie. Ewentualne koszty dojazdu do wyznaczonego miejsca ponoszone są przez Wykonawców. Każdy wykonawca posiada przenośny komputer, który umożliwi wypełnienie kart pomocy podczas spotkania.”.

(dowód: akta kontroli str. 33)

Do sposobu realizacji zadania uwag nie wniesiono.

4. Dostępność dyżurów dla mieszkańców pod względem czasu i miejsca

Podstawa prawna realizacji zadania

- art. 6, art. 8, art. 9 ustawy

Na terenie Gminy Miasto Koszalin funkcjonują cztery punkty świadczące nieodpłatną pomoc prawną obsługiwane przez adwokatów i radców prawnych:

- punkt nr 1 zlokalizowany jest przy ul. Podgórznej 16 w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie; dyżury w tym punkcie odbywają się od poniedziałku do piątku w godz.: 10.00 – 14.00,
- punkt nr 2 zlokalizowany jest przy ul. Łużyckiej 30 w budynku Zarządu Budynków Mieszkalnych; dyżury w tym punkcie odbywają się od poniedziałku do piątku w godz.: 9.00 – 13.00,
- punkty nr 3 i 4 zlokalizowane przy ul. Morskiej 43 w budynku Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, dyżury w tym punkcie odbywają się od poniedziałku do piątku w godz.: 8.00 – 12.00 oraz w godz. 13.00 – 17.00.

(dowód: akta kontroli str. 62, 73-102)

Porady udzielane są w wymiarze 5 dni w tygodniu w czasie dyżurów trwających 4 godziny. Zwrócono uwagę, iż w zawartych porozumieniach z OIRP i ORA oraz umowach z radcami prawnymi i adwokatami Prezydent nie zagwarantował wydłużenia czasu trwania dyżurów w razie potrzeby do co najmniej 5 godzin dziennie bez zwiększenia środków przeznaczonych na realizację zadania, co nie odpowiada dyspozycji art. 8 ust. 6 ustawy.

Na powyższą okoliczność przyjęto wyjaśnienia Prezydenta opisane w punkcie I ppkt 1 niniejszego sprawozdania.

Zgodnie z postanowieniami art. 8 ust. 5 ustawy, w celu rejestrowania i umawiania zgłoszeń Prezydent wyznaczył jeden numer telefonu. Ponadto, mieszkańcom Gminy Miasto Koszalin udostępniony został również serwis internetowy, który umożliwia zarezerwowanie terminu wizyty bezpośrednio w systemie

elektronicznym czym zajmują się wyznaczeni pracownicy Urzędu Miejskiego w Koszalinie.
(dowód: akta kontroli str.103- 112)

Do sposobu realizacji zadania uwag nie wniesiono.

5. Wyposażenie lokalu punktu

Podstawa prawna realizacji zadania - § 5 rozporządzenia

W trakcie kontroli dokonano oględzin punktu nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowanego w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie przy ul. Podgórznej 16.

Ustalono, że przedmiotowy lokal jest właściwie oznaczony, gwarantuje dyskrecję przy udzielaniu pomocy, jest wyposażony w stół wraz z miejscami siedzącymi, zapewnia bezpieczne przechowywanie dokumentów zawierających dane osobowe, w sposób uniemożliwiający wgląd do nich osobom nieupoważnionym. W lokalu zapewniono dostęp do komputera ze stosownym oprogramowaniem, drukarki oraz do Internetu, umożliwiając tym samym porozumiewanie się na odległość środkami komunikacji elektronicznej.

Zgodnie z brzmieniem § 6 umów zawartych z adwokatami i radcami prawnymi „Zleceniobiorca korzysta z własnego zestawu komputerowego oraz z własnej bazy aktów prawnych, umożliwiającej mu udzielanie npp.”
(dowód: akta kontroli str. 75)

Szczegółowe ustalenia dotyczące wyposażenia ww. lokalu zawiera protokół oględzin, który zamieszczono w aktach kontroli str. 28-29.

Jednocześnie w piśmie z dnia 22 lipca 2019 r. Prezydent wyjaśnił, że „W punktach zlokalizowanych w Zarządzie Budynków Mieszkalnych przy ul. Łużyckiej 32 oraz Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej przy ul. Morskiej 43 (...) zapewnione są pomieszczenia przeznaczone do udzielania npp umożliwiające zachowanie dyskrecji przy uzyskiwaniu tej pomocy przez osoby uprawnione; poczekalnia dla osób oczekujących na udzielenie npp; dostęp do instalacji energetycznej, telekomunikacyjnej oraz dostęp do Internetu (...) dostęp do drukarki oraz materiałów biurowych. Ponadto, zapewnia się szafy zamykane na klucz, umożliwiające bezpieczne przechowywanie dokumentów zawierające dane osobowe. W każdym z lokali umieszczona została informacja o dniach i godzinach dyżurów oraz dane kontaktowe potrzebne do zgłoszenia wizyty. W poczekalni znajdują się informacje o zasadach i zakresie udzielania npp oraz osobach uprawnionych do ich otrzymywania oraz karty informacyjne poradnictwa dotyczące npp. Osoby uprawnione informowane są o możliwości przekazywania opinii o udzielonej npp w formie ankiety, którą osobiście umieszczają w zamkniętej, nieprzezroczystej urnie.”
(dowód: akta kontroli str. 30-31)

Do sposobu realizacji zadania uwag nie wniesiono.

6. Wyposażenie poczekalni punktu

Podstawa prawna realizacji zadania - § 5 rozporządzenia

W trakcie oględzin poczekalni w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej przy ul. Podgórznej 16 ustalono, iż w poczekalni udostępniono:

- miejsca siedzące dla oczekujących,
- informacje o zasadach i zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej,
- kartę informacyjną poradnictwa dotyczącą nieodpłatnej pomocy prawnej,
- zamkniętą, nieprzezroczystą i oznakowaną urnę do składania części B kart pomocy,
- harmonogram udzielania porad prawnych.

Podczas czynności kontrolnych w poczekalni stwierdzono brak:

- listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa, o której mowa w art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy,
- karty informacyjnej poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem.

Szczegółowe ustalenia dotyczące wyposażenia poczekalni punktu zawiera protokół oględzin, który zamieszczono w aktach kontroli str. 28-29.

W poczekalni punktu należy udostępnić:

- listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, o której mowa w art. 8a ust. 1 ustawy, do czego zobowiązuje § 5 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia,
- kartę informacyjną poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, do czego zobowiązuje § 5 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia.

7. Dokumentacja i sprawozdawczość

Podstawa prawna realizacji zadania

- art. 7, art. 12 ustawy
- § 8, § 11 rozporządzenia

Każdy przypadek udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej dokumentuje się przez wypełnienie karty pomocy, której wzór określony jest w załączniku do rozporządzenia. Karta pomocy składa się z części A i B. Zasady wypełniania poszczególnych części karty pomocy określone są w § 8 rozporządzenia. Wypełnione przez udzielającego poradę części A karty pomocy adwokat lub radca prawny przekazuje Prezydentowi Miasta do dziesiątego dnia następnego miesiąca kalendarzowego. Wypełnienie części B karty – opinia osoby, której udzielono porady – nie jest obowiązkowe.

Ustalono, iż adwokaci i radcowie prawni wypełniają karty pomocy część A za pomocą serwisu internetowego pn. „System ewidencji i raportowania nieodpłatnych porad prawnych”, do którego dostęp uzyskano na podstawie umowy nr INF/333/2018 z dnia 3 lipca 2018 r. oraz INF/30/2019 z dnia 12 czerwca 2019 r. zawartej z firmą N-SOFT z siedzibą w Limanowej.

(dowód: akta kontroli str. 103-112)

Analizie poddano 27 losowo wybranych kart pomocy część A. Stwierdzono, że karty wypełniane były z należytą starannością.

Na podstawie złożonego Sprawozdania za I kwartał 2019 r. ustalono, że do Gminy Miasto Koszalin wpłynęło 41 wypełnionych części B kart pomocy. Na podstawie analizy wskazanych dokumentów stwierdzono, że osoby uprawnione pozytywnie oceniły realizację zadania.

Z uwagi na fakt, iż opinie zawarte w cz. B kart pomocy nie miały wpływu na sposób wykonania przez OIRP i ORA zobowiązania, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy, Prezydent nie przekazał dziekanom ww. izb informacji z wypełnionych części B kart pomocy, o których mowa w § 9 rozporządzenia.

Zgodnie z dyspozycją art. 12 ustawy, na podstawie otrzymanych kart pomocy opracowano „Informację zbiorczą o wykonaniu zadania polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej za I kwartał 2019 r.”, którą z zachowaniem ustawowego terminu przekazano do Wojewody Zachodniopomorskiego.

(dowód: akta kontroli str. 113-128)

Do sposobu realizacji zadania uwag nie wniesiono.

8. Rozliczanie wykorzystania dotacji

Podstawa prawna realizacji zadania

- art. 11d ust. 5, art. 19-20 ustawy

1. Prawdliwość zaangażowania środków finansowych z dotacji w 2019 r.

Na podstawie art. 19 ustawy, zadania polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej są finansowane z budżetu państwa z części będącej w dyspozycji wojewodów przez udzielenie dotacji celowej powiatom.

Zgodnie z zał. nr 4 do zarządzenia nr 47/2019 Wojewody Zachodniopomorskiego w sprawie planu dochodów i wydatków budżetu na 2019 r. Miastu Koszalin zaplanowano dotację w rozdziale 75515 - „Nieodpłatna pomoc prawna”, § 2110 w kwocie 264 000,00 zł.

W okresie poprzedzającym kontrolę tj. do dnia 31 maja 2019 r. plan nie uległ zmianie. Zgodnie z przygotowanym przez Urząd Miejski w Koszalinie zestawieniem umów zawartych do dnia 31 maja 2019 r. w związku z realizacją zadania (część wynagrodzeniowa i edukacyjna), zgodnie z art. 6 ustawy podpisano na realizację zadania 10 umów z adwokatami i radcami prawnymi.

W wyniku ogłoszonego otwartego konkursu ofert na realizację zadania przez organizację pozarządową, komisja konkursowa nie wyłoniła żadnej organizacji z powodu nie spełnienia warunków zawartych w ogłoszeniu Prezydenta.

Zaangażowanie środków finansowych z dotacji na dzień 31 maja 2019 r. zgodnie z art. 20 ustawy wynosi 97,00%.

Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli:

Rodzaj	Plan z ustawy budżetowej	Plan dotacji po zmianach	Zaangażowanie wynikające z zawartych umów	% zaangażowanie / plan po zmianach
	(zł)	(zł)	(zł)	(zł)
Wynagrodzenia (91%)	240 240,00	240 240,00	240 240,00	100,00%
Edukacja (3%)	7 920,00	7 920,00	0,00	0,00%
Razem wynagrodzenie + edukacja	248 160,00	248 160,00	240 240,00	96,81%
Obsługa (6%)	15 840,00	15 840,00	-	-
Razem z uwzględnieniem obsługi*	264 000,00	264 000,00	256 080,00	97,00%

*w kwotach uwzględniono maksymalną kwotę na obsługę (6%) jaką może wydatkować starostwo, obliczoną na podstawie planu po zmianach.

Nadzór nad dotacją, zgodnie z pisemną informacją przekazaną przez Prezydenta sprawowany jest na bieżąco. Radcowie prawni i adwokaci składają raz w miesiącu faktury wraz z dokumentacją potwierdzającą faktycznie przepracowane godziny. Za prawidłowość pod względem finansowo-księgowym i merytorycznym odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy Urzędu Miejskiego w Koszalinie.

Jednym z kryteriów powierzenia realizacji zadań organizacjom pozarządowym jest art. 10 ust. 6 ustawy zmieniającej wskazujący, że o prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej nie może się ubiegać organizacja, która w okresie dwóch lat poprzedzających złożenie wniosku nie rozliczyła się z dotacji przyznanej na wykonanie zadania publicznego lub wykorzystała dotację niezgodnie z celem jej przyznania, jak również organizacja z którą starosta rozwiązał umowę. Miasto Koszalin nie wyłoniło w wyniku otwartego konkursu ofert organizacji pozarządowej, która realizowałaby przedmiotowe zadanie. W Protokole z posiedzenia Komisji Konkursowej z dnia 26 listopada 2018 r. w uzasadnieniu podano, że żadna ze złożonych ofert nie spełniała wymogów zawartych w ogłoszeniu. Konkurs został unieważniony zgodnie z art. 18a ust. 1 pkt 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

(dowód: akta kontroli str. 33, 36, 37, 129, 130)

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości w realizacji zadania.

2. Prawidłowość rozliczenia i zwrotu dotacji w 2018 r.

Zgodnie ze sprawozdaniem budżetowym Rb-50 o dotacjach i wydatkach za IV kwartał 2018 r. oraz ewidencją księgową:

- konta 901-01-755-75515-2110, miasto otrzymało dotację w kwocie 250 416,00 zł,
- konta 130-01-00-75515, miasto wydatkowało kwotę 250 414,16 zł.

Szczegółowe dane na dzień 31 grudnia 2018 r. przedstawia tabela.

Plan dotacji po zmianach	Wykonanie	% wykonania	Kwota zwrotu dotacji	Data zwrotu dotacji
250 416,00 zł	250 414,16 zł	99,99%	1,84 zł	09.01.2019 r.

Dotacja została wykorzystana w wysokości 250 414,16 zł. Wykonanie planu wyniosło 99,99%. W dniu 9 stycznia 2019 r. Urząd Miejski w Koszalinie dokonał zwrotu w kwocie 1,84 zł jako niewykorzystaną dotację. Zwrotu dokonano w terminie.

Sprawozdanie Rb-50 za IV kwartał 2018 r. jest zgodne z ewidencją księgową. Powyższe dane znajdują odzwierciedlenie w dokumentacji Wydziału Finansów i Budżetu Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie. (dowód: akta kontroli str. 131-151)

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości w realizacji zadania.

II. JAKOŚĆ USŁUG I OBSŁUGI

1. Korzystanie z opinii o jakości obsługi

Podstawa prawna realizacji zadania	- art. 7 ustawy - § 8-9 rozporządzenia
------------------------------------	---

Na podstawie zapisów sprawozdania za I kwartał 2019 r. przedłożonego Wojewodzie Zachodniopomorskiemu ustalono, iż 41 osób uprawnionych wyraziło swoją opinię na temat jakości udzielanego świadczenia. Wszystkie osoby pozytywnie oceniły obsługę w punkcie, uzyskały zrozumiałe informacje, wiedziały jakie dalsze kroki podjąć po uzyskaniu porady. Osoby oceniające zostały przyjęte w punkcie w umówionym terminie.

Dotychczas Prezydent nie sporządzał oceny jakości udzielanych porad z powodu braku negatywnych opinii.

W kontrolowanym okresie nie odnotowano wpływu skarg oraz wniosków dotyczących funkcjonowania punktów świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Gminy Miasto Koszalin.

(dowód: akta kontroli str. 31)

Do sposobu realizacji zadania uwag nie wniesiono.

2. Integracja usług z innymi formami darmowego poradnictwa

Podstawa prawna realizacji zadania	- art. 8a ustawy - § 5 rozporządzenia
------------------------------------	--

Mając na celu zapewnienie dostępu mieszkańcom Koszalina do informacji o możliwości uzyskania nieodpłatnego poradnictwa prawnego Prezydent sporządził i opublikował na stronach internetowych Urzędu Miejskiego w Koszalinie oraz BIP listę punktów nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Miasta Koszalina. Przedmiotowy wykaz zawiera adres punktu oraz dni i godziny przyjęć. Na stronach internetowych podano również informacje o osobach uprawnionych i zakresie świadczonych usług.

Jak wykazała kontrola, nie została sporządzona i przekazana do publicznej wiadomości mieszkańców Miasta Koszalina lista poradnictwa z innych dziedzin niż poradnictwo prawne, do czego zobowiązuje art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy.

Ustalenia kontroli, jak również wyjaśnienia Prezydenta w powyższym zakresie opisane zostały szczegółowo w punkcie I pkt 2 niniejszego sprawozdania.

Zwrócono uwagę, iż do publicznej wiadomości należy udostępnić informacje o jednostkach nieodpłatnego poradnictwa, do czego zobowiązuje art. 8a ust. 4 ustawy.

3. Dodatkowe wsparcie osób uprawnionych

Podstawa prawna realizacji zadania	- art. 11 ust. 6b ustawy
------------------------------------	--------------------------

Nie dotyczy, ze względu na fakt, iż nie zawarto porozumienia z organizacją pozarządową.

4. Terminowe przeprowadzanie kontroli wykonywania zadań

Podstawa prawna realizacji zadania	- art. 11 ustawy
------------------------------------	------------------

	<ul style="list-style-type: none"> - art. 17 ustawy o działalności pożytku publicznego - art. 44 ustawy o finansach publicznych
Nie dotyczy, ze względu na fakt, iż nie zawarto porozumienia z organizacją pozarządową.	
Pozostałe ustalenia kontroli:	
W okresie objętym kontrolą nie odnotowano wpływu skarg oraz wniosków dotyczących funkcjonowania punktów świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Miasta Koszalina.	
Złożone wyjaśnienia dot. przedmiotu kontroli	W dniach 11 lipca 2019 r. i 22 lipca 2019 r. złożono wyjaśnienia w zakresie objętym kontrolą. Ponadto Prezydent dokonał w dniu 19 czerwca 2019 r. samooceny realizacji przedmiotowego zadania wypełniając załącznik nr 1 do zawiadomienia o kontroli.
Sporządzone w trakcie kontroli zestawienia / protokoły	Protokół oględzin punktu świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej usytuowanego w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie z dnia 12 lipca 2019 r.
Wpis do książki kontroli	Nr 9/2019
Ocena obszaru kontroli	<p>Pozytywnie oceniono:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>organizację systemu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Gminy Miasta Koszalina, umiejscowienie i wyposażenie lokali, w których udzielane są przedmiotowe usługi,</i> - <i>prawidłowość wypełniania kart pomocy część A przez adwokatów / radców prawnych, z którymi Gmina zawarła umowy. Karty zawierały rzetelne i kompletne informacje w zakresie świadczonych usług,</i> - <i>fakt, iż dla mieszkańców o różnych potrzebach wizyty organizowane są poza punktem lub porady udzielane są za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.</i> <p>Zwrócono uwagę na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>konieczność sporządzania i udostępniania do publicznej wiadomości listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa zarówno z zakresu pomocy prawnej, jak też poradnictwa wskazanego w art. 8a ust. 1 pkt. 1 ustawy, w celu realizacji dyspozycji art. 8a ust 4,</i> - <i>brak w treści porozumień z OIRP i ORA oraz w umowach z radcami prawnymi / adwokatami zapisów dotyczących możliwości przedłużenia czasu trwania dyżuru, w razie zaistnienia takiej konieczności do 5 godzin,</i> - <i>konieczność umieszczania w poczekalniach punktów npp kart poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, zgodnie z § 5 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia.</i>
Rekomendacja dotycząca usprawnienia realizacji zadania	<i>Umieszczać w zawieranych umowach z radcami prawnymi / adwokatami wszystkie wymagane elementy, w szczególności wynikające z art. 6 ust. 2 pkt 1a ustawy.</i>
Zalecenia	<ul style="list-style-type: none"> - <i>sporządzać i udostępniać do publicznej wiadomości listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, o której mówi art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy,</i> - <i>umieszczać w poczekalniach punktów npp karty poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, zgodnie z § 5 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia.</i>

POUCZENIE

Kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko; nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

O sposobie wykonania zalecenia i rekomendacji, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego sprawozdania.

**Podpis kierownika
jednostki kontrolującej**

wz. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Marek Sułowicz
WICEWOJEWODA